

Nemzetpolitikai összefoglaló

2013. 20. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Honosítás: őszre várható az ötszázezredik kérelem

Május közepéig több mint 440 ezer külföldi magyar adta be az egyszerűsített honosítás iránti kérelmét, közülük 360 ezren már letették az állampolgársági esküt - közölte Wetzél Tamás miniszteri biztos Nyíregyházán sajtótájékoztatóján. Elmondta, hogy őszre valószínűleg eléri a félmillió kérelemszámot is. A növekvő érdeklődést jól jelzi, hogy az idén eddig 35 százalékkal többen nyújtották be a kérelmet, mint 2012 hasonló időszakában. Wetzél Tamás úgy fogalmazott, a magyarsághoz való tartozás nagy jelentőséggel bír, az erről szóló törvény koncepciója az volt, hogy mindenki a saját szülőföldjén lehet magyar állampolgár. Ezt a számok is alátámasztják, hiszen például csak Székelyföldön több mint 100 ezren kérték a magyar állampolgárságot - jegyezte meg, hozzátéve, volt olyan idős férfi, aki 104 évesen adta be kérelmét, ő így harmadjára lesz magyar állampolgár. A miniszteri biztos az egyszerűsített honosítási eljárást a magyar közösségek összetartozása szempontjából nagy jelentőségűnek nevezte. Nemzetpolitikai és közigazgatási szempontból igazi sikertörténet ez a kezdeményezés, amelyre az államigazgatás és az egész magyar nemzet egyaránt büszke lehet - mondta.

Nagyszébenben ülésezett az RMDSZ Szövetségi Képviselők Tanácsa

Nőtagozat létrehozását és platformjai számának korlátozását, ideológiai behatárolását tervezi az RMDSZ. Az alakulat kisparlamentjének tekintett Szövetségi Képviselők Tanácsa (SZKT) szombati nagyszébeni ülésén megvitatta az alapszabály-módosítási és programmódosítási javaslatokat, és megszavazta azokat, amelyeket elfogadásra javasol a május 25-én tartandó csíkszeredai kongresszusnak. Az SZKT hosszú vita után elfogadta, hogy a szövetségen belül kereszténydemokrata, liberális, nemzeti liberális, szociáldemokrata, kisgazda- és zöldplatform működjenek. Az RMDSZ struktúrájában jelenleg kilenc platform szerepel. A testület jóváhagyta továbbá, hogy az SZKT a jelenlegi negyedévenkénti ülésezés helyett félévente ülésezzen. Negyedévenkénti tanácskozást a Szövetségi Állandó Tanácsnak (SZÁT) írt elő, melyet a jelenlegi 26-ról 34 tagúra bővített. Az SZKT egyetértett azzal is, hogy a szövetségi elnökség tagjainak száma 18-ról 9-re csökkenjen. Kelemen Hunor elnök politikai tájékoztató beszédében bejelentette, az RMDSZ az európai parlamenti választásokhoz igazítja az európai polgári kezdeményezését támogató aláírások összegyűjtését. Kelemen Hunor elmondta, hogy május 23-án Kolozsváron alakul meg az RMDSZ és partnerei által kidolgozott európai polgári kezdeményezés bizottsága, amelyben nemzetközi politikai közéleti személyiségek vesznek részt. A kezdeményezés szövegét június 20–21-én fogadja el az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniójának (FUEN) a kongresszusa Dél-Tirolban. A dokumentum ezt követő brüsszeli bejegyzése után kell összegyűjteni a kezdeményezést támogató egymillió aláírást. Kelemen Hunor elmondta, hogy az RMDSZ ellenzékben is a kormánnyal való párbeszéd útját járja. Ez az út vezetett el oda, hogy a kormány a restitúciós szabályozás módosítása

során megtartotta a törvény két, magyar szempontból legfontosabb kitételét: a természetbeni visszaszolgáltatás elvét és a méltányos kárpótlást. Borbély László politikai alelnök felszólalásában a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) kapcsán elmondta: nem szabad elfelejteni, hogy az Ungureanu-kormány a MOGYE magyar karának megalapításába bukott bele. „Most meg akkreditálni szeretnék az egyetemet a magyar tagozatok nélkül. Ez megengedhetetlen. Vannak ígéreteink a kormányfő részéről, hogy számunkra elfogadható módon fogják rendezni az ügyet, és erről valószínűleg a következő napokban részletesebben is fogunk tárgyalni a tanügyminiszterrel” – tájékoztató Borbély László. „Összefogás, szolidaritás, tolerancia – ezt a három kulcsszót kell az RMDSZ életében és működésében a következő periódusban folyamatosan szem előtt tartanunk, hiszen egy erős, jól működő szervezetre van szükségünk, mely képes kellő időben döntéseket hozni. Az RMDSZ soha nem volt egy elszigetelődött politikai alakulat, mindig elismerte, hogy egyes döntések meghozatalához külső partnerekre is szüksége van. A tárgyalás, a beszélő viszony a többi román párttal most mind a regionalizálás kérdésében, mind az alkotmánymódosításában fontos” – fogalmazott.

Az RMDSZ május 25-ei csíkszeredai kongresszusát előkészíteni hivatott SZKT-ülés nem hozott meglepetést, Kelemen Hunor szövetségi elnök hivatalosan is kijelölte, hogy a következő időszakban az európai parlamenti választásokra való felkészülés lesz a Szövetség fő feladata, ebben pedig az európai polgári kezdeményezéshez kapcsolódó aláírásgyűjtésre fognak építeni. Várhatóan az Erdélyi Magyar Néppárt (EMNP) és a Magyar Polgári Párt (MPP) is hasonlóan fog cselekedni – utóbbi a Székely Nemzeti Tanács kezdeményezését támogatja –, így az erdélyi magyar politikai szervezetek az elkövetkező időszakban arról próbálják meggyőzni választóikat: az ő kezdeményezésük elfogadásával az Európai Unió mégis szerepet vállalhat a kisebbségi kérdés megoldásában. Nem véletlen, hogy nagy hangsúlyt fektetnek a témára, hiszen az eddigi két európai parlamenti választásokon a magyarság részvétele számottevően meghaladta a románságét, ezért vált lehetségessé három erdélyi magyar képviselő jelenléte a strasbourgi testületben. A csatlakozásokkal kapcsolatos várakozások azonban túl nagyok bizonyultak, az EU – nem meglepő módon – nem szólította fel a román kormányt a kisebbségi jogok további bővítésére, így az erdélyi magyarság érdeklődése az európai parlamenti választások iránt vélhetően csökkent. Ezt szeretné ellensúlyozni mindhárom alakulat az aláírásgyűjtéssel és annak hangsúlyozásával, hogy Brüsszel mégiscsak foglalkozni fog a kisebbségi kérdésekkel.

Biró Zsolt: komolytalan az EMNP-nek a fúzióra irányuló ajánlata

A hétfői makfalvi ötödik Székely Majálison informális találkozóra került sor a két jobboldali alakulat vezetői között. Papp Előd néppárti alelnök ekkor a két szervezet fúzióját ajánlotta fel a polgári pártnak. Biró Zsolt azonban úgy értelmezte Papp javaslatát, hogy az EMNP-sek egyúttal belátják tévedésüket, miszerint „miután megosztották és szétverték a nemzeti oldalt, most korrigálnák tettüket”. Megítélésében azonban egy ilyen

felkérésnek nem egy közösségi találkozó színpadról kellene elhangzania. „Az EMNP számomra nem mondott semmi újat, hisz egy évvel korábban, a helyhatósági választások előtt is a fúziót szorgalmazta, holott az együttműködési lehetőségek tárháza ennél sokkal szélesebb. Ha mégis mindenáron a fúziót erőltetjük, arra is sort keríthetünk, hiszen az a gyakran hangoztatott elv, mely szerint a két párt egy töről fakad, megkönnyíti a korábban sorainkból távozók számára, hogy visszaigazoljanak a Magyar Polgári Pártba. A fúzió az én olvasatomban azt jelenti, hogy a korábban bejegyzett, az erőteljesebb legitimációval rendelkező alakulat magába olvaszthatja a másikat. Amennyiben a polgármesterek és önkormányzati képviselők számát nézzük, akkor teljesen egyértelmű, hogy mi vagyunk az erősebbik párt” – nyilatkozta Biró Zsolt. A javaslattevő néppárti politikus nem kívánt reagálni Biró kijelentéseire. Papp Előd elmondta: ő nem száll vitába egy nyilatkozattal, inkább megvárja az MPP hivatalos álláspontját.

A két párt közötti fúzió gondolata már az EMNP megalapításától kezdve a levegőben van, a helyhatósági választások pedig bebizonyították, hogy – bár mindketten az RMDSZ-szel szemben határozzák meg magukat – leginkább egymás legnagyobb ellenfelei: szavazótáboruk tulajdonképpen megegyezik, így valóban logikus lépés lehet az egyesülés. Ennek ellentmond, hogy az EMNP-t azok hozták létre, akik már nem tudtak együttműködni az MPP vezetőivel, így valóban visszatérésnek hathat a Néppárt ajánlata. Az MPP fúziótól való félelme érthető: a polgáriak vezetői – Szász Jenő ex-elnök befolyása valószínűleg megmaradt – jogosan tarthatnak attól, hogy a néppárti politikusok megpróbálják ellenőrzésük alá vonni a pártot, így tulajdonképpen ugyanaz a szándékuk, mint az MPP szakadását megelőző kongresszus előtt – csak most kívülről próbálkozva. Tény ugyanakkor, hogy amennyiben komoly tárgyalásokra szeretnék kényszeríteni az RMDSZ-t, akkor a közös álláspont kialakítása az első lépés.

Tőkés: az Európai Bizottság kettős mércét alkalmaz a kisebbségvédelemben

Kettős mércét alkalmaz a kisebbségvédelemben az Európai Bizottság Tőkés László EP-képviselő szerint, aki csütörtökön közleményben számolt be Viviane Reding alapjogi biztossal folytatott levélváltásáról. Tőkés László 2013. április 4-én levélben hívta fel Viviane Reding figyelmét arra, hogy a román közéletben „újból eluralkodott a magyarellenes gyűlöletkeltés”. Az EP-képviselő szerint Victor Ponta miniszterelnök balliberális kormányának hatalomra jutása nyomán az erdélyi magyar közösség ismét a harcias román nacionalizmus céltáblájává vált, a hatóságok adminisztratív intézkedéseknek álcázott jogtiprásokkal zaklatják a kisebbségi magyarság tagjait és intézményeit. A biztos április 25-én kelt válaszlevelében elismerte, hogy az unió Alapjogi Chartája tiltja az etnikai és nyelvi alapon való hátrányos megkülönböztetést, de hivatkozási alapként csak akkor kérhető jogilag számon, ha egy adott jogsértés az uniós irányelvek tagországi végrehajtására, azok belső jogrendbe való átültetésére vonatkozik, így „nincs mód arra, hogy minden, állítólagosan előforduló jogsérelem esetében eljárjunk” - idézte Reding levelét az erdélyi EP-képviselő sajtóirodája. Tőkés László szerint a válasz „arra a

kettős mércére világít rá, amelyet Magyarország és más tagállamok viszonylatában alkalmaz az Európai Bizottság”. „Joggal vetődik fel tehát a kérdés: Szlovákia vagy Románia durva jogsértéseket elszenvedő kisebbségi magyarsága nem ér annyit, és nem érdemli meg ugyanazt az elbírálást, mint Kis-Magyarország Reding asszony által - is - buzgón védelt kisebbségei?” - zárul Tókécs László EP-képviselő közleménye.

Az egyetemek közötti átjárhatóság szükségességéről beszélt Nagyváradon Balog Zoltán

A Kárpát-medencei magyarság természetes vérkeringése részének nevezte Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere nagyváradai előadásában, hogy a fiatalok más országok egyetemén is tanuljanak, aztán hazatérjenek. Balog Zoltán a Partiumi Keresztény Egyetem (PKE) Áldozócsütörtöki Csendes Napja, valamint a 16. Partiumi Diákköri Konferencia zárórendezvényén tartott előadást Egységes Kárpát-medencei magyar kulturális és oktatási tér címmel. Úgy vélte, a menni vagy maradni kérdésben az lenne a természetes, ha mindenki menne, de aztán hazatérne. Megjegyezte, a külföldön tanuló magyarok többsége vissza szeretne térni a hazájába. A politikának az a feladata, hogy perspektívát teremtsen számukra. „Magyarnak lenni büszke dolog, tegyük azért, hogy ez meg is érje” - jelentette ki Balog Zoltán. A miniszter úgy vélte, az erdélyi magyar felsőoktatási intézményeket egyfajta „megmaradási ösztön” hozta létre, hiszen, ahol nincs felsőoktatás, a középiskolai oktatás is elsorvad. Hangsúlyozta viszont, hogy Erdélyben sem mindegy, hogy milyen felkészültségű diplomások kerülnek ki a magyar egyetemek padjaiból. Balog Zoltán az előadás után újságíróknak elmondta: a nap folyamán egyebek között arról tárgyalt a Partiumi Keresztény Egyetem és a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem rektorával, hogy milyen jogi és pénzügyi feltételei vannak annak, hogy magyarországi diákok is megismerjék a határon túli magyar felsőoktatási intézmények kínálatát.

Egymásra mutogat az MKP és a Híd vasúti tábla-ügyben

Káros precedenst teremthet, és elfogadása esetén visszalépést jelentene a joggyakorlás terén a Híd által a vasúti kétnyelvűséggel kapcsolatban beterjesztett törvénymódosító javaslat a Magyar Közösség Pártja (MKP) szerint. Az MKP ezért a módosító indítvány visszavonására szólította fel a Most-Híd pártot. Berényi József, az MKP elnöke szerint több oknál fogva is “rendkívül rossz a törvényjavaslat, sőt olyan új precedenst teremthet a nyelvhasználati joggyakorlatban, ami a jövőre nézve katasztrofális eredményeket hozhat a felvidéki magyarság számára”. Berényi szerint a kilencvenes években elért joggyakorlat arról szólt, hogy azokon a településeken, ahol a magyarság számaránya meghaladja a húsz százalékot, a helységnevek megjelölésekor az állam saját költségén köteles kihelyezni a magyar nyelvű feliratokat is. A mostani javaslat viszont szerinte arról szól, hogy a

településnek kérni kell a vasúti kétnyelvűséget. “Ha kéri, akkor a Vasúti Közlekedésszabályozási Hivatalnak erről joga van dönteni, hogy megengedi-e vagy nem. Sőt, még a kormányhivatal véleménye is szerepet játszik. Ha a fölösleges szűrők ellenére mégis jóváhagyják a kérvényt, akkor a községnek kell fizetnie a tábla kihelyezését, akár úgy is értelmezhetnék a törvényjavaslatot, hogy magyar, fizess!” - véli Berényi. Szerinte nyilvánvaló, hogy azokon a helyeken, ahol a magyar képviselők száma nem éri el az 50 százalékot, szinte elképzelhetetlen, hogy kérvényezzék a magyar megjelölést. A Híd közleményben tudatta: a párt sajnálja, hogy “az MKP a konstruktív hozzáállás helyett ismételten a destrukciót választotta: immár sokadszor azt próbálja elmagyarázni, mit hogyan nem lehet megcsinálni”. A Híd úgy látja, ők a nagy gesztusok és a hangzatos kijelentések helyett az alapos, de másoknak talán fárasztó aprómunkát választották: “törvényt írtunk és benyújtottuk azt a parlamentbe annak érdekében, hogy a vasúti helységnévtáblák régóta húzódó ügyét ténylegesen is előre mozdítsuk. Örülnénk, ha a közélet különböző szereplői velünk együtt azon dolgoznának, hogy a kisebbségi jogok bővíthetők és érvényesíthetők legyenek és nem azon, mit hogyan nem lehet megvalósítani” - szól a Híd válasza az MKP elnökének felvetéseire.

Tusványos mintájára rendeznek szabadegyetemet Martoson

Idén júliusban első alkalommal rendezi meg hagyományteremtő szándékkal nyári szabadegyetemét partnerszervezeteivel a Via Nova Ifjúsági Csoport. A szervezők az erdélyi Tusványos mintájára építik fel a programot. A július 18-tól 22-ig zajló nyári tábor központjában az önrendelkezés és az azzal összefüggő kérdések állnak majd, de a rendezők az egyes felvidéki régiók bemutatásának és a szórakozásnak is fontos szerepet szánnak. A szabadegyetem első évadának helyszíne a Komáromhoz közeli Martos település Feszty parkja lesz. A négynapos rendezvény folyamán politikai, közéleti, valamint gazdasági témákat felölelő előadásokra és vitaestekre kerül sor, a kikapcsolódásra vágyókat pedig könnyűzenei koncertek várják.

Orbán Viktor a VMSZ elnökével tárgyalt

Orbán Viktor, Magyarország miniszterelnöke pénteken hivatalában fogadta Pásztor Istvánt, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ) elnökét - tájékoztatta a kormányfő sajtófőnöke az MTI-t. Havasi Bertalan közölte: a találkozó a kapcsolattartás újabb állomása, amelynek keretében a magyar kormány és az általa a vajdasági magyar közösség legitim politikai képviselőinek tekintett VMSZ folyamatosan egyeztet a vajdasági magyarságot érintő kérdésekről. Pásztor István beszámolt a miniszterelnöknek a legutóbbi találkozó óta eltelt időszak fejleményeiről, a közösségi érdekérvényesítés kihívásairól, amelyek nehézségeket, de esélyeket és sikereket is hordoznak magukban. A tárgyaló felek részletesen kitértek a Magyar Nemzeti Tanács elfogadott stratégiai mentén folyó

programokra. Orbán Viktor korábban a magyar kormány nevében hosszú távú támogatásáról biztosította a Magyar Nemzeti Tanácsot, amelyben a Magyar Összefogás háromnegyedes többséggel bír, amennyiben a támogatások a közösség és a nemzet közös jövőjét és fejlődését biztosítják - emlékeztetett Havasi Bertalan. Jelezte: a Magyar Nemzeti Tanács által elfogadott oktatási, kulturális, tájékoztatási és médiastratégia megvalósításában a magyar kormány oroszánrészt vállalt. Mint a mostani találkozón a két politikus megnyugvással konstatálta, az elmúlt közel három évben az MNT úgy a programok megvalósítása, mint az eszközökkel való elszámolás tekintetében eleget tett a vállalásnak és elvárásnak. Orbán Viktor megerősítette, hogy az MNT négyéves mandátumának végéig a magyar kormány továbbra is vállalja a stratégiai programok megvalósításához szükséges anyagi feltételek biztosítását. Ugyanakkor Pásztor István kifejtette, hogy Újvidéken őszre beköltözhetővé válik a miniszterelnök által is meglátogatott Európa Kollégium, ami újragondolhatóvá teszi, ugyanakkor a kollégiumi ellátással gazdagítja a teljes mértékben a magyar kormány által finanszírozott felsőoktatási ösztöndíjprogramot. A felek megegyeztek abban, hogy a vajdasági magyar közösség felzárkózásának, versenyképességének záloga a továbbtanulásban rejlik, elsősorban az újvidéki egyetemen, illetve annak kereteiben működő, magyar nyelven oktató karokon. Hangsúlyozták, hogy az elmúlt időszak magyarországi tapasztalatait is szem előtt tartva, csakis a magas színvonalú, Szerbia felsőoktatási keretébe foglalt állami oktatás támogatását tartják elfogadhatónak - tájékoztatót a megbeszélésről a kormányfő sajtófőnöke.

